

Abram en Lot

Periodethema: Abram en Izak
Genesis 13

KERNTEKSTEN

'Abram dan woonde in het land Kanaän; en Lot woonde in de steden der vlakte.' (Gen. 13: 12a)
'En Ik zal uw zaad stellen als het stof der aarde, zodat, indien iemand het stof der aarde zal kunnen tellen, zal ook uw zaad geteld worden.' (Gen. 13: 16)

UITLEG VAN DE KERNTEKSTEN

Lot heeft gekozen terwijl het beloofde land voor zijn oom Abram is. God bemoedigt en troost Abram en geeft hem opnieuw de belofte dat Kanaän voor het zaad van Abram is en dat zijn geslacht tot een groot volk zal uitgroeien.

BEGINSITUATIE

Vorige week is er verteld over de roeping van Abram. Stel duidelijke vragen over het verhaal van vorige week:

- Weet je nog waar Abram woonde en kun je iets vertellen over die stad?
- Wat zegt de Heere op een dag tegen Abram?
- Wat belooft de Heere aan Abram?
- Wat kun je vertellen over het geloof van Abram?
- Naar welke stad vertrekken ze eerst?
- Wie sterft er in die stad?
- Wat doet Abram als hij in het land Kanaän komt?

DOELSTELLINGEN

- De kinderen laten zien hoe we met elkaar om horen te gaan: in de omgang met ouderen en in de omgang met andere mensen.
- De kinderen duidelijk maken dat het mooiste en het grootste niet altijd het beste is.
- De kinderen leren dat het belangrijker is om de Heere te dienen dan om te genieten van de aardse dingen.

INDELING

- Terug uit Egypte.
- Het verblijf in Bethel.
- De ruzie tussen de herders.
- Het voorstel van Abram.
- De keuze van Lot.
- De belofte en troost van God.

OPMERKINGEN

Ruzie in families kan veel met kinderen doen en veel vragen oproepen. Houd daarom rekening met dit feit als u weet dat dit probleem bij kinderen in uw groep speelt.

De minste zijn in gevallen van pesten kan heel moeilijk zijn. Vaak loopt het kind dat gepest wordt met schuldvragen. Probeer begrip te tonen voor kinderen die met zulke vragen lopen. Benader hen positief.

Bij de voorbereiding kunt u de site <http://abcvan-hetgeloof.nl> gebruiken. Voor de kinderen wordt het begrip 'niet begeren', 'geloof' en 'roeping' goed uitgelegd en besproken:

www.abcvoorkinderen.nl/wij-doen/niet-begeren
www.abcvoorkinderen.nl/wij-geloven/geloof
www.abcvoorkinderen.nl/wij-geloven/roeping

ZINGEN

Psalm 31: 15; 105: 3; 106: 3

Voor de kinderen uit groep 5 en 6: Psalm 16: 3; 37: 2; 119: 19

'Abram reist en Lot gaat mee' (OMK, deel 3, nr. 1)

'Welzalig de man die niet wandelt' (OTH-2015, nr. 1; WKK, nr. lied 8)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 105: 3. De dichter spoort aan te denken aan de wonderen die de Heere gedaan heeft. Dit geldt vooral met het oog op de zaligheid van Zijn volk. De gelovigen moeten bidden om kracht. Ze moeten God, Die hen in Zijn heil laat delen, elke dag zoeken in het gebed. Doorluchte wonderdaân zijn roemrijke wonderdaden. Maar let dan ook op het feit dat God Zijn vijanden geslagen heeft met straffen. Aan het kruis wordt Jezus gestraft in de plaats van Zijn vijanden om hen tot vrienden te kunnen maken.

INTRODUCTIE

Neem twee dozen die verschillend van grootte zijn. Stop in de kleinste doos bijv. twee euro en in de grootste doos twintig eurocent. Pak de dozen in als een cadeautje. Zet de dozen op een tafel. Laat één van de kinderen kiezen: welke cadeautje zou jij kiezen en waarom? Laat het kind de doos openmaken (waarschijnlijk de grote doos). Laat een ander kind de andere doos openmaken. Praat over het resultaat: is een groot cadeau altijd beter/mooier dan een klein cadeau? Geef de kinderen de opdracht om te luisteren naar een soortgelijke gebeurtenis in het verhaal.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Samen staan ze op een heuvel. Ze kijken om zich heen.

Vertelling

Wie zijn die mannen en waarom staan ze te kijken? Het zijn Abram en zijn neef Lot. Ze staan op een heuvel in Bethel. Als je naar rechts kijkt, zie je de vlakte van de Jordaan liggen. Het is een vruchtbaar gebied. Dat kun je zien aan de bomen en aan alles wat er groeit. Het water van de rivier de Jordaan maakt de grond vruchtbaar. Er groeit ook veel gras. Als je naar links kijkt, zie je het bergland van Kanaän. Daar groeit minder, omdat het droger is. Er groeit ook minder gras. Maar waarom staan Abram en Lot om zich heen te kijken? Is er iets gebeurd? Weten ze niet goed waar ze moeten zijn?

TERUG UIT EGYPTE

Abram is teruggekeerd uit Egypte. Omdat er in het land niet voldoende eten was, dreigde er hongersnood. Abram had daarom besloten om naar Egypte te gaan. Aan de Heere had hij niets gevraagd. Hij dacht dat het goed was. Hij had tegen Saraï gezegd: 'Je moet maar zeggen dat je mijn zuster bent. Ik weet dat je een mooie vrouw bent. Als de Egyptenaren dat zullen zien is er een grote kans dat ze mij doden en jou laten leven. Ze kunnen jou dan als vrouw nemen.'

MATERIALEN

U kunt een kaart gebruiken van het land Kanaän, waarop duidelijk te zien is waar Bethel en Hebron liggen en waarop je ook de vlakte van Sodom kunt zien. Bijbelland in beeld II: de plaat over de tent: Abram en zijn familie woonden in tenten.

Bijbelland in beeld II: de plaat over de waterput: over zulke putten ontstond ruzie tussen de herders.

BORDPLAN

Abram en Lot

Toen ze in Egypte waren, werd Saraï meegenomen naar het paleis van Farao. Abram kreeg veel geschenken van Farao. Maar de Heere had aan Farao laten zien dat het verhaal van Abram niet klopte. Er ging allemaal dingen mis in het huis van Farao. Saraï was wel een halfzuster van Abram, maar hij was met haar getrouwd. Dus Saraï was Abrams vrouw. Daarom mocht Abram niet langer in Egypte blijven wonen. Dat was zijn straf. De Heere wilde dat ook niet. Abram hoorde in Kanaän. Abram werd in die tijd heel erg rijk. Hij had heel veel schapen, koeien, ezels, kamelen, dienstknechten en dienstmeisjes. Ondanks zijn zonden zorgde de Heere voor Abram. De Heere had het beloofd aan Abram. Je ziet dat de Heere doet wat Hij belooft. *Mensen die de Heere liefhebben, zijn niet zonder zonde. Dat zie je hier bij Abram. We blijven altijd zondige mensen, ook al ken je de Heere Jezus als je Zaligmaker. Maar dan roept de Heere je terug. Hij wil dat je Hem dient en niet je eigen weg gaat. Je hebt dan verdriet over je zonde en vraagt opnieuw om vergeving.*

HET VERBLIJF IN BETHEL

Abram ging vanuit Egypte eerst naar het zuiden van Kanaän. Daarna was hij vertrokken naar Bethel. Hier stond een altaar dat Abram al eerder gebouwd had. Abram offerde opnieuw op dit altaar. Hij riep de Naam van de Heere aan. Dat betekent dat Abram in het openbaar liet zien, dat hij de Heere wilde dienen. Hij schaamde zich niet voor de inwoners van Kanaän. We kunnen er zeker van zijn dat Abram elke dag tot God bad, maar nu liet hij het ook aan anderen zien. *Mogen anderen zien dat jij de Heere wil dienen? Ik denk bijvoorbeeld aan het bidden voor je eten. Soms ben je op een plaats waar mensen niet bidden voor hun eten. Wij hoeven ons niet te schamen voor ons bidden. We mogen getuigen van de Heere Jezus, ook in kleine dingen.*

DE RUZIE TUSSEN DE HERDERS

Lot was ook met Abram meegegaan naar Egypte. Ook hij was teruggekeerd naar Kanaän. Lot had net als Abram veel vee.

Deze dieren moesten allemaal drinken en eten. Daardoor ontstond er een probleem. Er waren te weinig waterputten. Ook groeide er te weinig gras voor twee grote kudden dieren. Bovendien woonden op dat moment ook nog andere volken in Kanaän: de Ferizieten en Kanaänieten. Er ontstond ruzie tussen de herders van Abram en de herders van Lot. Dan ging het over een waterput, dan over een stuk groene weide. De spanningen namen steeds verder toe. Jaren hadden ze bij elkaar gewoond. Nu waren ze allebei rijk geworden en nu kwam er ruzie. *Zie je dat rijkdom niet altijd geluk brengt?* Abram zag dat. Hij wilde geen ruzie en geen spanning. Daarom staat hij nu met Lot op de heuvel en kijken ze over een deel van het land Kanaän. *Ruzie maken lost niets op. Ruzie komt eigenlijk door de zonde. In het paradijs was geen ruzie. Dat is gekomen door de zondeval. De duivel vindt het niet erg als je ruzie maakt. Vrede komt van de Heere. De aller-grootste vrede is de vrede in je hart als je de Heere Jezus kent.*

HET VOORSTEL VAN ABRAM

‘Lot, ik wil helemaal geen ruzie. We zijn broeders. Daarom heb ik je meegenomen naar deze heuvel.’ Abram noemt Lot zijn broeder. Dat is best opvallend, want Abram is de oom van Lot. Maar Abram voelt zich niet meer dan Lot. Hij verheft zich niet boven Lot. Als hoofd van de familie had hij Lot terecht kunnen wijzen. Hij had kunnen zeggen: ‘Jouw herders moeten stoppen met ruzie maken, want dit land is van mij. Dat heeft God mij beloofd.’ In die tijd heeft het hoofd van de familie en van het gezin heel veel te vertellen. Maar Abram is nederig. Hij stelt zich op één lijn met Lot, alsof ze twee broers zijn. Hij zegt: ‘Lot, het is niet goed dat we bij elkaar blijven. Onze kuddes zijn groot. Er wonen nog andere volken in de omgeving. Het is niet goed als ze zien dat wij ruzie met elkaar maken. We kunnen beter uit elkaar gaan en apart gaan wonen.’ Abram wijst met zijn hand naar links en zegt: ‘Als jij de linkerkant kiest, dan ga ik naar de rechterkant van het land. Kies jij de rechterkant, dan ga ik naar de linkerkant.’ Abram doet er dus alles aan om de ruzie op te lossen. Dat is zijn doel: geen onenigheid, geen twist. Hij laat aan Lot zien wat de beste oplossing is. Abram neemt het initiatief om het probleem op te lossen. *Ruzies in families kunnen voor veel problemen zorgen. Soms blijven ze jaren bestaan. Iedereen denkt dan dat hij of zij gelijk heeft: de ander moet de eerste stap maar zetten. We geven zo snel iemand anders de schuld. Abram is hier een voorbeeld voor ons. Hij probeert als eerste de ruzie op te lossen. Abram is de minste en gaat niet op zijn strepen staan, omdat hij het hoofd van de familie is. De Heere wil ons door dit verhaal leren dat we niet op onze strepen moeten staan. Je mag de minste zijn.*

Moet je dan alles maar toelaten wat een ander doet, bijvoorbeeld bij pesten? Nee, maar probeer er over te praten. Vraag volwassen mensen om hulp en los het niet alleen op.

DE KEUZE VAN LOT

Lot kijkt om zich heen. Aan de linkerkant ligt de Jordaan. Het land in de vlakte is erg vruchtbaar: er groeit voldoende gras en er is volop water. Dat lijkt hem wel wat. Hij kijkt nog eens naar de rechterkant: hij ziet dan het gebergte van Kanaän. Daar is het veel droger, daar groeit niet zoveel gras. Lot weet gelijk al wat hij moet kiezen. ‘Oom Abram, ik ga naar de linkerkant.’ Wat? Laat Lot zijn oom niet eerst kiezen? Zo hoort dat toch? Zijn oom is ouder. Het is dus heel onbeleefd van Lot om zelf eerst te kiezen. Daar komt nog iets bij: de Heere heeft het land Kanaän aan Abram beloofd. Dat weet Lot. Maar daar denkt hij nu niet aan. Hij kijkt met begeerte naar de vruchtbare vlakte bij de Jordaan. In de Bijbel staat dat die vlakte lijkt op de hof van Eden, het paradijs. Zo mooi is dat gebied.

Lot denkt niet aan zijn gezin. De inwoners die in de steden Sodom en Gomorra wonen, zijn berucht om hun slechte dingen. Het zijn goddeloze mensen, die niets van de geboden van God willen weten. Ze willen het liefst doen waar ze zelf zin in hebben. Moet hij daar tussen die goddeloze mensen gaan wonen? Denkt hij niet aan zijn vrouw en kinderen? Nee, Lot dient wel de Heere, maar toch wil hij zoveel mogelijk genieten van de dingen van de wereld. Hij vraagt niet aan de Heere wat hij moet kiezen. Nee, hij kiest zelf. Hij lijkt allemaal erg mooi, maar straks zal alles veranderen: dan raakt hij zijn vrouw kwijt, moet hij vluchten en al zijn rijkdom achterlaten.

Ken je dit? Als je mag kiezen uit twee cadeaus, wat kies je dan? Als je eerlijk bent, denk je bijna altijd aan je zelf: ‘ikke. Ik was het eerst. Ik wil het grootste.’ Als een ander iets meer krijgt, word je jaloers: ‘hij heeft meer dan ik.’

Zie je dat rijkdom niet alles is? Het kan allemaal zo mooi lijken, maar wat heb je aan rijkdom als je sterft? Helemaal niets toch? Als je dan de vrede met God niet kent, ga je voor eeuwig verloren. Zie je hoe belangrijk het is om de Heere Jezus te kennen in je leven? Hij alleen kan je de echte vrede geven.

DE BELOFTE EN TROOST VAN GOD

Daar gaat Lot. Hij vertrekt met alles wat hij heeft naar de vlakte bij de Jordaan. En Abram? Abram gaat de andere kant op. Hij blijft echt alleen achter. God had tegen hem gezegd: ‘ga weg uit uw land, verlaat je familie en ga naar het land dat ik u wijzen zal.’ Een deel van die familie was er nog gebleven.

Lot, de zoon van zijn broer, was steeds bij hem geweest. Nu blijft hij echt alleen over. Dan komt de Heere bij Abram. Hij zegt: 'Abram, kijk eens om je heen. Kijk eens naar het noorden en naar het zuiden. Kijk naar het oosten en naar het westen. Alles wat je ziet, is voor jou. Ik heb dit land aan jou gegeven.' De Heere belooft dat Abram een kind zal krijgen en dat zijn geslacht uit zal groeien tot een groot volk. Het zal niet te tellen zijn. De Heere gebruikt daarvoor een voorbeeld: zandkorrels. Als je een handje zand neemt, kun je dan de zandkorrels tellen? Nee toch? Het zijn er zoveel, dat je de tel kwijtraakt. Zo groot zal het nageslacht van Abram worden. Het is een wonderlijke belofte, want Abram heeft nog geen stukje land in zijn eigen bezit. Hij heeft ook geen kind, terwijl hij waarschijnlijk op dit moment al boven de tachtig jaar is. Abram moet leven bij de belofte van God.

Dat geldt ook voor ons: we moeten vertrouwen op het Woord van God. Hij heeft ook aan jou beloften gegeven. Als je in de Bijbel leest, zie je die beloften. Denk maar aan de tekst: Wie in Mij gelooft zal leven, al was hij ook gestorven. De Heere is echt betrouwbaar. Hij doet wat Hij belooft. Wie God heeft, heeft alles.

AFSLUITING

Abram mag het hele land doorgaan. Hij mag overal rustig gaan kijken. Hij reist van Bethel naar de eikenbossen van Mamre, in de buurt bij Hebron. Daar gaat hij wonen. En wat doet Abram daar? Hij bouwt een altaar voor de Heere. Hij laat zien dat hij God wil dienen. Hij dankt de Heere. Abram weet: wat God zegt, gebeurt echt!

VERWERKING

Maak een keuze uit onderstaande mogelijkheden: sluit aan bij de introductie en vraag aan de kinderen of zij de situatie van de twee dozen herkennen in het verhaal. Praat door over kiezen: waarom is een mooie keuze niet altijd goed?

U kunt met de kinderen praten over het vijfde gebod en de gehoorzaamheid aan ouderen. Waarom is het verkeerd van Lot om eerst te kiezen?

Bespreek met de kinderen het tiende gebod (niet begeren) en praat met hen over de betekenis daarvan in dit verhaal. Mag je begeren? Wat mag je wel/niet begeren? Probeer het dicht bij de kinderen te brengen, zodat 'begeren' niet afstandelijk wordt.

Maak op het bord twee kolommen en schrijf boven de ene kolom 'Abram' en boven de andere kolom 'Lot'. (U kunt ook een wegwijzer gebruiken, met aan de ene kant Abram en aan de andere kant Lot. Een plaatje hiervan kunt u vinden op de website.) Laat de kinderen dingen noemen die bij Abram horen en die bij Lot horen. Soms kunnen dat tegenstellingen zijn, maar bedenk dat ze allebei de Heere dienen en vrezen. Als de groep zich ervoor leent, kunt ook praten over het nemen van beslissingen. Maak dan twee kolommen op het bord. Aan de ene kant kunnen dingen gezet worden die 'vrede' bevorderen en aan de andere kant dingen waardoor juist 'ruzie' ontstaat. U kunt ook een gesprekje houden over de gevoelens van de mensen in dit verhaal: wat zouden de herders gedacht hebben? Hoe voelt Lot zich als hij mag kiezen? Hoe voelt Abram zich als hij alleen achterblijft? Als u het aandurft, neem dan een bakje met wat zand en vraag aan elke kinderen of ze wat zandkorrels willen tellen.

Op de site kunt u nog een extra verwerking vinden.